

SAKSFRAMLEGG

Til:
Fakultetsstyret for HSL-fakultetet

Møtedato:
09.12.2021

Sak:

Økonomiske vurderinger og omfordelinger

Innstilling til vedtak:

1. *Fakultetsstyret støtter dekanens forslag om å dekke opp akkumulert merforbruk på historiske rekrutteringsstillinger ved bruk av avsetninger på felles lønnsbudsjett og udisponerte budsjettmidler for 2021.*
2. *Fakultetsstyret ber om at det gjennomføres en omfordeling av mer- og mindreforbruk knyttet til koronapandemien slik det fremgår av saksframlegget.*
3. *Dekanen bes legge frem en sak for fakultetsstyret etter at årsresultatet for 2021 er klart, hvor en foreslår en omfordeling av enheters mindreforbruk. Forslaget skal bygge på de føringer som gis i innværende sak.*

Bakgrunn

Som følge av endrede økonomiske rammebetingelser har økonomi og økonomistyring ved fakultetet vært tema i mange saker behandlet i fakultetsstyret. En oppsummering og plan for oppfølging av disse sakene ble gitt i orienteringssak for styret i marsmøtet i år¹, og deretter behandlet i styremøtet i juni². Saken som nå legges frem for fakultetsstyret er en oppfølging av vedtakspunkt 1 og 2 i styremøtet fra juni (FS-23/2021):

1. *Fakultetsstyret ber om at enheter med mindreforbruk på ordinær drift ved inngangen til 2021 ikke planlegger ny aktivitet knyttet til disse midlene. Frie midler som det ikke allerede er lagt en forpliktende plan for holdes tilbake.*
2. *Dekanen bes etter at resultatene fra andre tertial er klare legge frem egen sak hvor en gir en samlet vurdering av de akkumulerte mer- og mindreforbrukene ved enhetene, og eventuelt foreslår en omfordeling mellom enhetene. Det bes om at en i samme sak vurderer enhetenes besparelser og merkostnader knyttet til koronapandemien.*

Økonomisk status for enhetene

Situasjon per 2.tertial og per oktober 2021

---

¹ ePhorte 2021/1068-3 Oppfølging av styrevedtak i 2020 (OS5/21)

² ePhorte 2021/1068-6 Videre oppfølging av styrevedtak 2020 knyttet til den økonomiske situasjonen på HSL-fakultetet (FS23/21)

Det ble vedtatt i styremøtet i juni (FS 23/2021) at en samlet vurdering av de akkumulerte mer- og mindreforbrukene ved enhetene skulle legges frem når resultatene fra andre tertial var klar. Oktobertallene er også klare, og vi vil derfor se på både 2. tertial og per 31.10.21. Vi har oppsummert resultatet på ordinær drift (prototype 10) for alle enhetene nedenfor. Negative tall er mindreforbruk.

Tabell 1: Avsetninger prototype 10 ordinær drift per 2. tertial og per 31.10.2021

Ordinær drift (prototype 10)	Pr 31.12.20 (tall i tusen)	Pr 31.08.21 (tall i tusen)	Pr 31.10.21 (tall i tusen)
Fakultetsadministrasjon/fellesutgifter ³	-8 072	-10 350	-14 225
Institutt for filosofi og førstesemesterstudier (IFF)	5 075	5 121	5 021
Institutt for arkeologi, historie, religionsvitenskap og teologi (AHR)	2 589	218	-247
Institutt for samfunnsvitenskap (ISV)	11 808	9 578	9 452
Institutt for lærerutdanning og pedagogikk (ILP)	10 578	8 736	-1 647
Institutt for språk og kultur (ISK)	14 671	14 422	13 463
Institutt for barnevern og sosialt arbeid (IBS)	-7 951	-10 261	-3 709
Institutt for reiseliv og nordlige studier (IRN)	15 244	18 979	20 470
Senter for fredsstudier (CPS)	-2 633	-3 882	-4 015
Senter for samiske studier (Sesam)	1 086	273	130
Senter for kvinne- og kjønnsforskning (SKK)	-1 136	-1 679	-1 408
Barentsinstituttet (BAI)	-2 818	-3 034	-3 589
SUM	38 441	28 121	19 696

Vi ser at de fire enhetene som hadde et akkumulert mindreforbruk ved inngangen til 2021 fortsatt har et akkumulert mindreforbruk per 31.10.21. Noen enheter har økt mindreforbruket ytterligere, mens IBS har redusert mindreforbruket på ordinær drift.

Når vi ser på enhetene som hadde et akkumulert merforbruk ved inngangen til 2021, ser vi at for IRN har dette økt ytterligere, mens det for de øvrige enhetene er stabilt eller redusert i løpet av 2021. Dette henger trolig sammen med økt fokus på økonomi og bemanningsplaner, samt fakultetets langsiktige planer om at alle enhetene skal være i balanse innen 2025.

Det er ikke alle enhetene som er a jour med føringene sine, så det er sannsynlig at noen enheter vil få endret sitt avsetningsnivå ved utgangen av året 2021. Videre vil det bli gitt en statusoppdatering med en kort gjennomgang av samtlige enheter.

Institutt for filosofi og førstesemesterstudier (IFF)

³ I tallene for fak.adm. inngår dekningsbidraget i summene, per 31.10.21 utgjør dette 12,1 mill.kr

Ved inngangen til 2021 hadde instituttet negative avsetninger på ordinær drift på 5,1 mill.kr. Per 2. tertial ligger avsetningene omtrent på samme nivå. IFF følger ikke trenden vi ser i tabell 1 hvor de aller fleste enhetene har redusert sine negative avsetninger i løpet av 2021. Dette skyldes blant annet IFF sine utfordringer knyttet til koronakostnader, se nærmere omtale senere i saken.

Institutt for arkeologi, historie, religionsvitenskap og teologi (AHR)

Ved inngangen til 2021 hadde instituttet negative avsetninger på ordinær drift på 2,6 mill.kr. Per 2. tertial er de nesten i balanse, med 0,2 mill.kr i negative avsetninger. Instituttet har iverksatt tiltak for å oppnå budsjettbalanse innen 2025, hvor det blant annet er gjort en grundig gjennomgang av bemanningsplaner. Instituttet har også flere ansatte som er frikjøpt til ulike prosjekter som enheten har fått godskrevet i år og dette bidrar til å redusere underskuddet.

Institutt for samfunnsvitenskap (ISV)

Ved inngangen til 2021 hadde instituttet negative avsetninger på ordinær drift på 11,8 mill.kr. Per 31.10 er disse redusert til 9,5 mill.kr. Instituttet har gjort vurderinger av driftsbudsjettet og har iverksatt tiltak for å redusere driftskostnadene. De har også jobbet med langsiktige bemanningsplaner for å klare å oppnå budsjettbalanse innen 2025. Årsaken til at instituttet har opparbeidet seg så høyt merforbruk over flere år skyldes flere faktorer. De peker blant annet på den store aktiviteten på utdanningssiden og at det har vært vanskelig å ha tilfredsstillende kontroll på den økonomiske situasjonen. Vi ser at den økte studentmengden gir økte resultatmidler fra og med 2022 og vil bidra til en noe forbedret økonomi.

Institutt for lærerutdanning og pedagogikk (ILP)

Ved inngangen til 2021 hadde instituttet negative avsetninger på ordinær drift på 10,6 mill.kr. Per 31.10 har disse blitt positive med 1,7 mill.kr. Den positive utviklingen skyldes delvis lavere kostnader som følge av korona-restriksjonene. Men instituttet har også gjort vurderinger av driftsbudsjettet sitt, og har iverksatt konkrete tiltak for å ta ned driftskostnadene. En annen sentral grunn til at avsetningene nå er blitt positive er at det er blitt gjort et stort arbeid i forbindelse med overgangen til nytt økonomisystem fra årsskiftet. I den sammenheng er det blitt avsluttet gamle eksternt finansierte prosjekter, og økonomien på instituttet bærer generelt preg av at regnskapet på eksterne økonomien i større grad enn tidligere er à jour. Regnskapet viser at det per 31.10.21 er avsluttet prosjekter som gir en godskrivning i bevilgningsøkonomen tilsvarende 8,2 mill.kr, i 2020 viser tilsvarende post en godskrivning på 1,2 mill.kr. Det er grunn til å tro at instituttet vil få ytterligere positive ringvirkninger av det pågående ryddearbeidet før overgangen til 2022. De har gjennomgått studie- og emneporteføljene sine, og gjort beregninger på lønnsomheten ved de ulike studieprogrammene de tilbyr. ILP arbeider videre med tiltak for å ta ned aktiviteten med den hensikt å klare å oppnå budsjettbalanse innen 2025.

Institutt for språk og kultur (ISK)

Ved inngangen til 2021 hadde instituttet negative avsetninger på ordinær drift på 14,7 mill.kr. Per 31.10 har disse blitt redusert til 13,5 mill.kr. Instituttet har til gode 1 mill.kr som var satt av over det tidligere omstillingsfondet ved fakultetet i forbindelse med omorganisering av instituttet i 2018, men som ikke ble overført. Dette gjør at de negative avsetningene reduseres med ytterligere 1 mill.kr. Regnskapet viser noe lavere lønnskostnader enn ved tilsvarende periode i fjor. I tillegg er det noe lavere driftskostnader, som i hovedsak kan skyldes korona-restriksjoner, men også delvis grunnet bevisste besparelser. Instituttet arbeider målrettet med en rekke ulike tiltak for å komme i budsjettbalanse innen 2025, men de ser det selv som vanskelig å klare så lenge de ikke får redusert studieprogramporteføljen sin og dermed kan få ned lønnskostnadene.

Institutt for barnevern og sosialt arbeid (IBS)

Ved inngangen til 2021 hadde instituttet positive avsetninger på ordinær drift på 8,0 mill.kr, og disse økte ytterligere fram til 2.tertial til 10,3 mill.kr. Per 31.10 er avsetningene redusert til 3,7 mill.kr. Grunnen til reduksjonen skyldes at det er gjort føringer i regnskapet hvor midler er flyttet fra ordinær drift og over til øremerkede tiltak. Blant annet er det satt av midler knyttet til finansiering av dekanpermisjon, og en stipendiatstilling, dersom konklusjonen blir at instituttet selv må dekke disse. Disse forpliktelsene utgjør totalt 3,0 mill.kr. I tillegg er det satt av midler til finansiering av deler av to stipendiatstillinger, til sammen 3,1 mill.kr.

Institutt for reiseliv og nordlige studier (IRN)

Ved inngangen til 2021 hadde instituttet negative avsetninger på ordinær drift på 15,2 mill.kr. Merforbruket tilsvarer 105% av tildelt ramme for 2021 (14,5 mill.kr). Per 31.10 har de negative avsetningene økt ytterligere til 20,5 mill. kr. Den økonomiske situasjonen til instituttet er belyst i flere saker for fakultetsstyret tidligere, og det er fremdeles en dialog opp mot universitetsledelsen på hvordan den kan styrkes. IRN har jobbet aktivt med bemanningsplaner og gjort nødvendige grep for å omstille økonomien i de forholdene de har innflytelse over.

Senter for samiske studier (Sesam)

Ved inngangen til 2021 hadde instituttet negative avsetninger på ordinær drift på 1,1 mill.kr. Per 31.10 er disse redusert til 0,1 mill.kr. Årsaken til tidligere års merforbruk er ifølge enheten generelt økt aktivitet både på forsknings- og studiesiden, og i tillegg har kostnadene på Geni og Reaidu tidligere vært ført som driftskostnader og ikke mot de strategiske midlene senteret har fått tildelt. Oppryddingen av dette vil føre til at senteret er nærmere i balanse, noe tallene pr 31.10 også illustrerer.

Senter for fredsstudier (CPS)

Ved inngangen til 2021 hadde senteret positive avsetninger på ordinær drift på 2,6 mill.kr. Per 2. tertial har avsetningene økt til 3,8 mill.kr. Senteret er lite og ønsker å bruke noen av avsetningene sine på vikar for faglig koordinator som tar FoU-permisjonen, utgiften stipuleres til 0,9 mill.kr. I tillegg har CPS egenfinansierte postdoktorstillinger som må dekkes inn. I 2016 ble det satt av 3,3 mill.kr for å finansiere to postdoktorstillinger i henholdsvis 2 og 3 år, men ved kontraktinngåelse ble begge stillingene forlenget med ett år hver. For å dekke opp finansiering (inkludert framtidig forpliktelse) for disse to stillingene må CPS sette av ytterligere 2,8 mill.kr. I sum, med bakgrunn i overnevnte, så har ikke CPS frie midler til omdisponering.

Senter for kvinne- og kjønnsforskning (SKK)

Ved inngangen til 2021 hadde senteret positive avsetninger på ordinær drift på 1,1 mill.kr. Per 2. tertial har avsetningene økt til 1,7 mill. kr. SKK's avsetninger har blitt større i løpet av 2021 på grunn av et underforbruk av driftsmidler. I all hovedsak skyldes det at koronasituasjonen har fortsatt å hindre aktiviteter også i år, men det tas utgangspunkt i normal drift fra 2022.

SKK har beregnet inn avsetningene i sine planer for 2022. I tillegg til ordinære utgifter har SKK allerede lagt planer for mindreforbruket, og de har etter deres vurdering ingen tilgjengelige midler for videre omfordeling.

[Barentsinstituttet \(BAI\)](#)

Ved inngangen til 2021 hadde senteret positive avsetninger på ordinær drift på 2,8 mill.kr. Per 2. tertial har avsetningene økt noe, de ligger nå på 3,0 mill.kr. Mindreforbruket til senteret skyldes i all hovedsak at de har hatt unormalt lite forbruk de siste årene, noe som skyldes forhold som ikke vil være vedvarende. Senteret forventer full tilbakevending til normaltilstanden fra og med 2022.

[Felleskostnader, ledelse og fakultetsadministrasjon](#)

Ved inngangen til 2021 hadde fakultetsnivået avsetninger på 8,1 mill. kr. Isolert sett for 2020 hadde det et merforbruk på 17 mill.kr. En del av dette skyldtes føringer knyttet til oppryddingen vi gjorde i 2020, dette er gjort nærmere rede for i FS 5/21⁴. Det lå store avsetninger på fakultetsnivå ved inngangen til 2020, merforbruket i 2020 var med på å redusere avsetningene. Per 31.10.21 har avsetningene økt til 14,2 mill.kr. 5,9 mill.kr av disse er bevilgning til rekrutteringsstillinger fra poolen, som ikke er videreført. Dekningsbidragsinntekten fra BOA utgjør 12,1 mill.kr per 31.10. og er inkludert i tallet over.

I budsjettfordelingen for 2021 ble det satt av 53,6 mill.kr til lønn til institutt- og fakultetsadministrasjonen. Realbudsjettet viser lønnskostnader på 59,1 mill.kr og per 31.10 ser det ut til at lønnskostnadene havner omtrent på samme nivå som budsjetterte lønnskostnader for 2021. Det vil si at vi bruker 5,5 mill. kr mer enn det som er satt av. Det er satt av 9 mill.kr til felles driftsutgifter for 2021. Det kan så langt se ut til at vi vil bruke noe mindre enn budsjett til dette formålet i 2021.

Det er forventet at fakultetsadministrasjonen ender med et merforbruk isolert sett for 2021. Det overføres 1 mill.kr fra fakultetets tidligere omstillingsfond, midler som var satt av til administrasjonsgjennomgang i 2016, men som ikke er blitt overført. Dette bidrar til å dempe merforbruket for 2021.

[Øvrige forpliktelser og tilgjengelige midler](#)

Fakultetet har flere felles forpliktelser som det settes av penger til årlig. Dekanen ønsker videre i denne saken å gå nærmere inn på noen av fakultetets felles forpliktelser som enten har store avsetninger eller et akkumulert større merforbruk ved utgangen av 2021. Dette for å kunne vurdere om interne omfordelinger på fakultetet lar seg gjennomføre.

[Historiske rekrutteringsstillinger](#)

HSL-fakultetet er tildelt forpliktelser til sju historiske rekrutteringsstillinger, det vil si stillinger som historisk har ligget på UiT, men for en lengre periode ikke ble brukt til formålet. I senere tid har det kommet krav om at fakultetene må tilsette i stillingene fordi de regnes inn i antallet rekrutteringsstillinger som departementet opererer med. Fakultetet har ikke satt av egne midler for å dekke forpliktelsen til stillingene tidligere år, fordi det ikke har vært frie midler tilgjengelig til formålet og man har knyttet forpliktelsen dels opp mot avsetningene og dels til overbudsjettering.

I budsjettfordelingssaken for 2021 FS 33/20⁵ sto følgende:

Når de generelle avsetningene går ned, og den nye finansieringsordninga for rekrutteringsstillinger medfører at det ikke akkumuleres nye avsetninger knyttet til rekrutteringsstillinger, må fakultetet for framtiden sette av midler til finansiering av de historiske stillingene innenfor egen budsjetttramme.

---

⁴ ePhorte 2021/1068-2 Årsregnskap for HSL-fakultetet 2020 (FS5/21)

⁵ ePhorte 2020/1808-4 Budsjettfordeling 2021 (FS33/20)

Nå er fakultetet kommet i den situasjonen at de generelle avsetningene er gått ned, og det må finnes inndekning, samt settes av midler til framtidig finansiering for de historiske stillingene innenfor egen budsjetttramme.

Fram til nå har kostnaden for de historiske stillingene blitt sett opp mot avsetningene på rekrutteringsstillingene som tildeles fra universitetsledelsen (pool). Tidligere var det slik at finansiering for rekrutteringsstillingene tildelt fra pool ble utbetalt på bakgrunn av finansieringsperioden, noe som betød at fakultetet opparbeidet seg store avsetninger ettersom det ofte oppstod et gap mellom finansieringsperiodens start og tilsettingsperioden. I 2019 ble imidlertid rutinen for overføring av midler til rekrutteringsstillingene endret, slik at finansieringen først kommer etter det er gjort tilsetting i stillingene, justert til nærmeste halvår. Denne endringen har, som sin hensikt, ført til at det ikke blir opparbeidet nye avsetninger knyttet til disse stillingene på fakultetsnivået. Etter hvert som det har blitt tilsatt i de stillingene hvor det fra tidligere har vært vakanse, har også avsetningene knyttet til disse blitt brukt og per i dag er det ikke avsetninger igjen å kunne se de historiske stillingene mot.

I 2020 og 2021 har det vært gjort et større arbeid for å sørge for at finansieringen av lønn- og driftsmidler tilknyttet de ulike stipendiat- og postdoktorstillingene (pool) ble ført ut fra fakultetet. Det ble i 2020 godskrevet finansiering for lønnskostnadene til enhetene for både 2019 og 2020. I samme år ble det godskrevet finansiering for driftskostnader tilbake til 2015. Disse kostnadene hadde enhetene inntil da selv måtte bære, men dette ble altså kompensert ut i 2020. I forbindelse med dette arbeidet ble også de historiske stillingene som har vært en del av søknadsprosessene til tildelingssakene i fakultetsstyret, godskrevet lønn- og driftsmidler. Disse kostnadene må, som nevnt tidligere, dekkes innenfor fakultetets egen budsjetttramme, og det må settes av midler til stillingene både i budsjettfordelingssaken for 2022, samt i framtidige budsjettfordelingssaker så lenge fakultetet har forpliktelser knyttet til disse.

De sju stillingshjemlene HSL-fakultetet er tildelt forpliktelse til, har vært fordelt to ganger hver. De stillingene som ble tildelt før 2016 ble finansiert av enhetene selv, det gjelder tre stillinger. Etter 2016 har alle vært finansiert av fakultetet.

Til sammen vil det ved utgangen av 2021 være påløpt kostnader på stillingene finansiert av fakultetet tilsvarende ca. 17,0 mill.kr (estimert gjestående forpliktelse lønn for november og desember). KD har vedtatt nytt reglement for statlige universiteter og høyskolars oppbygging og anvendelse av ubrukte budsjettmidler (avsetninger) gjeldende fra og med 2021. I den forbindelse har fakultetene ved UiT fått pålegg fra universitetsdirektøren av 22. mars 2021 om å omdisponere budsjettmidler for å dekke inn negative avsetninger. For HSL-fakultetet betyr dette at vi må finne inndekning for de negative avsetningene vi har på de historiske rekrutteringsstillingene.

Under er det satt opp en tabell som viser gjestående forpliktelse på stillingene, periodisert over år.

Tabell 2: Framtidig forpliktelse historiske rekrutteringsstillinger

(tall i tusen)	2022	2023	2024	2025	SUM
Lønnskostnader	4 005	4 066	3 263	453	11 787
Driftskostnader	150	150	113		413
Totalt	4 155	4 216	3 375	453	12 199

For 2022 er forpliktelsen beregnet til 4,2 mill.kr.

Felles lønnsbudsjett

Avsetningene på felles lønnsbudsjett var ved inngangen til 2021 på 14,6 mill.kr. Ved midten av november er avsetningene økt til 16,5 mill.kr. Forpliktelser knyttet til felles lønnsbudsjett i årene fremover er å dekke tre strategiske stillinger. Kostnaden vil utgjøre ca. 2,6 mill.kr i året (+ lønns- og prisvekst). Dette er forpliktelser som vil løpe i årene fremover, men så lenge vi opererer med felles lønnsbudsjett vil fortsatt noe ledige lønnsmidler fra enhetene trekkes inn for å dekke opp de strategiske stillingene. Midlene til de strategiske stillingene er ført ut for 2021. Videre har vi en forpliktelse for frikjøp knyttet til Befolkningsundersøkelse i Nord (BiN) som utgjør 1 mill.kr som overføres AHR før utgangen av 2021. Hensyntatt denne forpliktelsen gjenstår det 15,5 mill.kr på felles lønnsbudsjett. Dekanen ønsker å legge opp til at disse midlene omfordes i 2021.

Institutt for reiseliv og nordlige studier (IRN)

Som omtalt over i punktet om økonomisk status for enhetene, har IRN per 31.10.21 negative avsetninger på 20,5 mill.kr. Hittil i år viser tallene at de negative avsetningene har økt med over 5 mill.kr. Årsaken til merforbruket ligger hovedsakelig i forhold knyttet til budsjettsplittene i forbindelse med organisasjonsendringene i 2013 og 2018.

Instituttet har realistisk sett ikke mulighet til å selv håndtere det akkumulerte merforbruket de har per dags dato. På sikt vil de kunne bygge seg ned til en kostnadsside hvor en balanserer innenfor året på forventet rammetildeling. En slik nedbygging vil innebære en nedskalering av det tilbudet instituttet kan gi. Dersom instituttet også pålegges å fullt ut dekke opp sitt akkumulerte merforbruk, vil det innebære en ytterligere reduksjon av instituttets faglige aktivitet.

Som fakultetsstyret vil være kjent med, er fakultetet i dialog med universitetsledelsen for å finne frem til en løsning på de økonomiske utfordringene instituttet står overfor, både med tanke på opparbeidet merforbruk og fremtidig bevilgning. Det er i denne sammenhengen en forventning om økonomiske bidrag fra alle nivå i organisasjonen.

Udisponerte midler fra budsjettfordelinga 2021

I FS 33/20⁶ *Budsjettfordeling 2021* ble det vedtatt å redusere basisbevilgningen til enhetene med 3,25 pst. I OS 2/21⁷ *Korrigert budsjettfordeling for 2021* ble det redegjort for en feil som ble oppdaget i etterkant av budsjettfordelingen og lagt fram korrigert budsjettfordeling. I OS 5/21⁸ *Oppfølging av styrevedtak i 2020* ble det konkludert med at fakultetet hadde underbudsjettert for 2021 med 1,6 mill.kr, etter hensyntatt justert internhusleiekostnad. I sistnevnte orienteringssak ble det med bakgrunn i opprinnelige reduksjon i basisbevilgningen, lagt til grunn at underbudsjetteringen for 2021 skulle tilfalle enhetene.

Økonomiske konsekvenser av koronapandemien

I forbindelse med FS-23/21⁹ *Videre oppfølging av styrevedtak i 2020 knyttet til den økonomiske situasjonen på HSL-fakultetet* ble enhetene bedt om å komme med innspill knyttet til merforbruket. Noen av enhetene trakk fram merkostnader de hadde opparbeidet seg som en direkte konsekvens av koronapandemien. Det ble fattet vedtak om at det i en senere sak skulle gjøres en vurdering av enhetenes merkostnader og besparelser knyttet til koronapandemien.

⁶ ePhorte 2020/1808-4 *Budsjettfordeling 2021* (FS33/20)

⁷ ePhorte 2021/1068-4 *Korrigert budsjettfordeling for 2021* (OS2/21)

⁸ ePhorte 2021/1068-3 *oppfølging av styrevedtak i 2020* (OS5/21)

⁹ ePhorte 2021/1068-6 *videre oppfølging av styrevedtak i 2020 knyttet til den økonomiske situasjonen på HSL-fakultetet* (FS23/21)

Totalt er det kostnadsført 2,8 mill.kr på eget koronatiltak i regnskapet i 2020 og 2021. Det tas forbehold om at enkelte kostnader kan være ført over andre poster i regnskapet. Blant annet er ikke innvilget forlengelse av rekrutteringsstillinger ført over koronatiltaket. Om lag 1/3 av summen er knyttet til fakultetsnivået, herav 0,75 mill.kr til karantenehotell for internasjonale studenter som kom til Norge sist vår. 1/3 av summen er knyttet til merkostnader ved IFF, mens den siste tredjedelen fordeler seg på øvrige enheter.

IFF har meldt inn at de har fått økte utgifter som følge av restriksjonene i forbindelse med koronapandemien. De fikk både økte lønnskostnader og eksamensutgifter som følge av at de måtte redusere størrelsen på seminargruppene sine ved gjennomføringen av ex.phil. Instituttet har estimert en merkostnad på 0,9 mill.kr.

ISK har meldt inn at de har fått økte lønnskostnader, av samme grunn som IFF, til timelærere for å undervise i norskkursene som de tilbyr til alle ansatte og studenter på UiT. Instituttet anslår å ha brukt ca. 1100 timer ekstra på undervisning så langt, og har estimert en merkostnad på 0,44 mill.kr.

Ellers peker AHR seg ut med en ekstrakostnad på 0,48 mill.kr. høsten 2020 på grunn av behov for ekstra undervisningsressurser ved gjennomføring av hybridundervisning. Utover dette har ikke enhetene meldt inn store ekstrakostnader som følge av koronapandemien. Vi må dessuten gå ut fra at pandemien har medført en del besparelser, bl.a. grunnet mindre reiseaktivitet. I 2019 var det ført reisekostnader på over 20 mill.kr, mot ca. 8 mill.kr i 2020 og omtrent tilsvarende hittil i 2021. Reiser finansiert over eksterne midler er da holdt utenfor.

Vurderinger og anbefalinger

Som beskrevet ovenfor har fakultetet i flere år overbudsjettet de historiske rekrutteringsstillingene og sett dem opp imot avsetningene på rekrutteringsstillinger fra poolen. Etter at KD innførte et nytt reglement for statlige universitet og høyskoler med virkning fra 2021, har HSL-fakultetet fått beskjed om å omdisponere budsjettmidler for å dekke inn negative avsetninger. For fakultetet betyr dette at vi må dekke inn de negative avsetningene på de historiske rekrutteringsstillingene innen utgangen av 2021. Fakultetet har ikke lengre positive avsetninger på poolstillingene, dette gjør at vi må dekke kostnadene på de historiske rekrutteringsstillingene på annen måte. Dekanen foreslår at de historiske rekrutteringsstillingene dekkes av avsetningene på felles lønnsbudsjett og fra budsjettfordeling 2021. Da felles lønnsbudsjett ble innført ved fakultetet i 2016 var en av grunnene at man kunne samle avsetninger på fakultetet og mer effektivt kunne disponere disse avsetningene til det beste for enhetene. Dekanen ser det derfor som hensiktsmessig at vi nå kan bruke disse felles akkumulerte avsetningene til å dekke et felles akkumulert merforbruk. Avsetningene på felles lønnsbudsjett er ved midten av november 2021 på til sammen 16,5 mill.kr, men det ligger forpliktelser til BIN på 1 mill.kr i 2021. Lønnskostnadene til de strategiske stillingene for 2021 er betalt ut av felles lønnsbudsjett og er derfor ikke med i årets avsetninger. Dekanen foreslår at det tas 15,5 mill.kr fra felles lønnsbudsjett for å dekke inn de negative avsetningene på de historiske rekrutteringsstillingene. Utfordringene med å tømme felles lønnsbudsjett for 2021 er at fakultetet vil ha utfordringer med å dekke inn de 3 strategiske stillingene omtalt over.

Dekanen anbefaler også at midlene fra budsjettfordelingen 2021 går inn for å dekke opp de historiske rekrutteringsstillingene. Ved disse omdisponeringene vil fakultetet dekke inn alle kostnadene på de historiske rekrutteringsstillingene innen utgangen av 2021.

Flere enheter har fått positive ringvirkninger på økonomien som følge av koronapandemien, mens andre enheter har fått økte utgifter. Signalene fra universitetsledelsen er at hvert enkelt fakultet selv må vurdere de økonomiske ringvirkningene av pandemien. Etter dekanens vurdering er det to enheter ved fakultetet som skiller seg ut ved at de har fått økte kostnader for å bidra til oppgaver for universitetsfellesskapet. Dette er IFF (ex.phil.) og ISK (norsk-kurs). Det vil være rimelig at disse enhetene får kompensert noe av de ekstraavgiftene de har hatt som følge av at de har vært nødt til å legge om undervisningen til mindre grupper. Prinsipielt burde hele universitetsfellesskapet bidra til å dekke opp disse merkostnadene, men dekanen anser det som usannsynlig å vinne frem med et slikt krav. Til tross for at en omfordeling mellom enhetene på fakultetet vil bidra til en ytterligere forverret situasjon for flere, ønsker dekanen å foreslå det. Hovedårsaken til det ligger i antakelsen om sparte utgifter knyttet pandemien. Dekanen foreslår at alle enhetene (eksklusive IFF og ISK) får et trekk på 0,4 pst som tilsvarer 1,0 mill. kr. Summen fordeles med 0,8 mill. kr til IFF og 0,2 mill. kr til ISK.

De senere årene har de økonomiske rammene til fakultetet blitt sterkt redusert da fakultetet har fått en rekke kutt i bevilgningene fra UiT. Situasjonen for flere av enhetene er inn i 2022 krevende, og det blir da ekstra viktig at vi ser fakultetet som en enhet. Fakultetet har enheter med store merforbruk, enheter som ikke ser at de alene klarer å komme i budsjettbalanse innen 2025. Dekanen ser det på ingen måte som ønskelig å omfordele midler mellom enhetene, men ut fra dagens situasjon ansees det som nødvendig å se fakultetet samlet. Dette var også noe av bakgrunnen til at fakultetsstyret i sak 23/21¹⁰ besluttet at enheter med mindreforbruk på ordinær drift ved inngangen til 2021 ikke skulle planlegge ny aktivitet for midlene, men at disse skulle holdes tilbake. Tre av enhetene som har mindreforbruk inn i 2021 har fortsatt å øke sitt mindreforbruk, mens en av enhetene har redusert sitt mindreforbruk. Samtidig er det som statusgjennomgangen viser fortsatt usikkerhet knyttet til i hvilken grad det er forpliktelser knyttet til mindreforbrukene. Dekanen vil derfor utsette behandlingen av dette punktet til etter at en har årsresultatet for 2021, men med sikte på å foreta en inndragning av mindreforbruk.

IRN er den eneste enheten som i løpet av 2021 har økt merforbruket sitt ytterligere, dette til tross for at instituttledelsen har arbeidet målrettet med tiltak for å redusere kostnadene. Fakultetet har over tid vært i dialog med universitetsledelsen og det er en forventning om at alle nivå bidrar inn for å dekke opp deler av merforbruket. Dekanen vil derfor innstille på å sette av deler av tilbakeholdt mindreforbruk til inndekning av merforbruk på IRN. ISK har gjennom styresak 23/21¹¹ varslet at de ikke vil klare å oppnå budsjettbalanse innen 2025. Det er den siste tiden gjort endringer på ISK som gjør at enheten har begynt å redusere sine negative avsetninger. Enheten har utfordringer knyttet til studieprogrammene sine, og dette gjør at lønnskostnadene forblir høye også fremover. Dekanen foreslår at det i forbindelse med omfordeling av tilbakeholdt mindreforbruk vurderes tildeling til å dekke opp deler av akkumulert merforbruk på ISK.

---

¹⁰ ePhorte 2021/1068-6 videre oppfølging av styrevedtak i 2020 knyttet til den økonomiske situasjonen på HSL-fakultetet (FS23/21)

¹¹ ePhorte 2021/1068-6 videre oppfølging av styrevedtak i 2020 knyttet til den økonomiske situasjonen på HSL-fakultetet (FS23/21)

Sonni Olsen
dekan

—

Frode G. Larsen
fakultetsdirektør

—

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever ikke signatur